

**TROMS OG FINNMARK
STATSADVOKATEMBETER**

INSPEKSJONSRAPPORT

Finnmark politidistrikt 2021

Innholdsfortegnelse

1	Sammendrag	3
2	Bakgrunn for inspeksjonen	4
3	Gjennomføring av inspeksjonen	5
4	Straffesaksbehandlingen	6
4.1	Gjennomgang av tilbakemelding gitt i forbindelse med enkeltsaksbehandling siden forrige inspeksjon	6
4.2	Bruk av henleggelseskoder i mishandlingssaker.	6
4.3	Straffesaksutvikling	7
4.4	Saksbehandlingstid	7
4.5	Oppklaring	8
4.6	Restanse og restansegrad	9
5	Finnmark politidistrikts bruk av etterretning	10
6	FSI – særlig om åpningstid	11
7	Referat fra møter	12
7.1	Møte med politimesteren	12
7.2	Møte med påtaleleder og seksjonspåtaleleder	12
7.3	Møte med politiadvokatene	13
7.4	Møte med FEFE	13
8	Statsadvokatens vurderinger	15

1 Sammen drag

På mange områder jobbes det godt på straffesaksfeltet i Finnmark. Den såkalte "Krabbesaken" som foreløpig er avsluttet i første instans er et eksempel på dette. Ellers har sakene med gjerningsmann under 18 år god fremdrift og voldtektssakene har en saksbehandlingstid på 118 dager. Dette er imponerende og godt under riksadvokatens krav på 130 dager. (Det skal imidlertid legges til at tallene fra PSV/Monitor spriker, slik at det er noe usikkerhet her.)

Det synes videre som om foreliggende etterretningsrapporter holder et høyt nivå og ledelsen ved FEFE har god kunnskap og gode tanker om etterforskning.

Imidlertid er det utfordringer på straffesaksfeltet, både hva gjelder kvalitet og saksmengde. Ellers ble det registrert en misnøye blant juristene med tanke på manglende opplæring og stor saksmengde. Å sørge for at nye politijurister får tilstrekkelig grad av opplæring anses som avgjørende for at distriktet skal kunne levere adekvat på kvalitet og saksbehandlingstid.

Oppsummert fra rapportens pkt. 8 under, hitsettes at politidistriktet bør bedre porteføljestyringen på systemnivå, bl.a. slik at påtaleledelsen har oversikt over utfordringene. Dette bl.a. for å sikre at samme sak ikke blir overført fra politijurist til politijurist uten at den undergis den nødvendige behandling.

Videre må den enkelte politijurist følge opp egen portefølje, samt at påtaleledelsen følger opp at dette faktisk gjøres.

Da høy turnover er en tilbakevendende utfordring blant politijuristene i distriktet, anbefales det at det utarbeides et opplæringsopplegg for nytilsatte, som i alle fall til en viss grad er uavhengig av "fadder" e.l. Dette kan være en skriftlig "nytilsatt-pakke" med maler, "nytilsatt-perm" eller lignende. Disse vil da, i alle fall til en viss grad, kunne sette seg inn i hvilke forventninger som stilles til deres arbeide.

Statsadvokatene vil også i 2022 prioritere deltagelse på opplæring for juristene i Finnmark og bidra med egen opplæring.

Gitt at distriktet har ansatt ekstra jurister for å kompensere for utskiftningene i påtalegruppen, forventes det at bl.a. tiden det tar før straffesakene påtaleavgjøres, kortes ned.

2 Bakgrunn for inspeksjonen

På bakgrunn av fjorårets inspeksjonsrapport og Riksadvokatens rundskriv 1/2021 (Mål og prioriteringer for 2021), 3/2020 (fagledelsesrundskrivet), brev av 2. desember 2020 om fagledelse i 2021 og disponeringsskrivet av 17. februar 2021, samt vår virksomhetsplan av 3. mars 2021 hadde vi særskilt oppmerksomhet mot:

- kortere saksbehandlingstid i de alvorlige volds- og seksuallovbruddsakene, herunder fristsaker (vold, U18 og voldtekt),
- restansegrad,
- sikring, håndtering og bruk av digitale bevis i straffesaker
- organisert kriminalitet, herunder arbeidslivskriminalitet og
- distriktets bruk av etterretningsrapporter.

På grunnlag av innspill gjennom året valgte vi også å se nærmere på

- bruken av henleggelseskodene 058 (bevisets stilling) og 103 (intet straffbart forhold bevist) i mishandlingssaker (straffeloven §§ 281 og 282) og
- FSI, særlig åpningstid/juristtilstedeværelse.

Nytt av året er at den årlige inspeksjonen av lokalt PST er bragt til opphør. Dette fordi PST ikke er i statsadvokatens styringslinje og inspeksjonen vil erstattes av jevnlige "briefingsmøter".

Under fremgår under

- pkt. 2 om gjennomføring av inspeksjonen, under
- pkt. 3 om kvaliteten ved straffesaksbehandlingen, hvor de fleste av kulepunktene over er omhandlet, under
- pkt. 4 om distriktets bruk av etterretning, under
- pkt. 5 om FSI, under
- pkt. 6 korte referat fra møter i forbindelse med inspeksjonen og endelig under
- pkt. 7 oppsummeres resultatene.

3 Gjennomføring av inspeksjonen

Den årlige inspeksjon av Finnmark politidistrikt skjedde i år i oktober og november, med møter med utvalgte personer og ledere 2. og 12. november 2021.

Det var opprinnelig avtalt møter i Kirkenes 12. november, men da det viste seg at dette ikke passet for påtalelederne, ble det avviklet møte med dem i Tromsø 2. november 2021. Dagen før inspeksjonsdagen i Kirkenes ble det iverksatt reiserestriksjoner internt i Finnmark politidistrikt grunnet koronasituasjonen. Av den grunn ble møtene 12. november 2021 holdt pr. video.

Gjennom den løpende straffesaksbehandlingen monitoreres kvaliteten på distriktets straffesaksbehandling. Dette ved at saker hvor kvaliteten avviker fra det forventede kvalitetsnivået noteres. Disse gjennomgås og systematiseres i forkant av møtene med politidistriktet.

I forkant av selve inspeksjonen ble det sett nærmere på bruken av henleggelseskoder og innhentet relevante etterretningsrapporter.

Inspeksjonen ble gjennomført av statsadvokatene Kirsti Jullum Jensen, Torstein Lindquister og førstestatsadvokat Hugo Henstein.

4 Straffesaksbehandlingen

4.1 Gjennomgang av tilbakemelding gitt i forbindelse med enkeltsaksbehandling siden forrige inspeksjon

Siden forrige inspeksjon har det blitt registrert 46 påtegninger gjeldende straffesaksbehandlingen i Finnmark politidistrikt der kvaliteten har vært for lav. Dette er et høyt antall og vitner om utfordringer med straffesaksbehandlingen.

Dette gjelder særlig at saker blir liggende inaktiv lenge og at frister ikke overholdes; dette gjelder bl.a. klagesaker og dommer som skal til godtakelse, samt at henvendelser fra advokater ikke besvares.

Dette medfører at involverte i straffesaker i Finnmark må vente unødig lenge på en rettslig avklaring. Vi har og sett at dommer som ellers ville blitt vurdert anket er rettskraftige før de oversendes og at klagesaker foreldes før de er behandlet.

I flere av sakene ser vi at det har vært hyppige utskiftninger på hvem som har vært påtaleansvarlig i sakene. I bl.a. møte med påtalelederne ble dette dels forklart med at distriktet har hatt en stor utskifting av jurister den senere tid. Dette er korrekt, men distriktet har over tid hatt relativt stor utskifting av jurister og må finne en løsning på systemnivå som likevel sikrer at sakene behandles med den nødvendige kvalitet og fremdrift.

4.2 Bruk av henleggelseskoder i mishandlingssaker.

Mishandlingssaker har ofte en vanskelig og uoversiktlig bevissituasjon. I tilfeller der bevisskravet ikke er oppfylt, vil det regelmessig være slik at denne tilsier at en ikke med sikkerhet kan konkludere verken med straffeskyld eller med at forholdet ikke er straffbart.

På bakgrunn av funn gjort i kvalitetsundersøkelse i annet distrikt, ble det besluttet å se på bruken av koden 103/intet straffbart forhold bevist, i mishandlingssaker. Koden gir saken status oppklart, mens koden 058/bevisets stilling gir saken status uopklart.

Finnmark politidistrikt hadde seks saker som var henlagt med denne koden i hittil i år (pr. 9. november 2021). Tre av disse er her vurdert som korrekte, mens to til tre kunne det stilles spørsmålstegn med om disse burde vært henlagt med koden 058/bevisets stilling. Ingen av avgjørelsene ble tolket som klart uriktige.

Landssnittet kan synes å ligge på 6,8 % av sakene henlagt med denne koden hittil i år, men tallet, som er hentet fra PSV/Monitor er beheftet med usikkerhet.

Tallene er små og det er vanskelig å trekke noen klare konklusjoner ut av dette. Det er uansett en god anledning til å påpeke viktigheten av korrekte henleggelseskoder, noe som foranlediger at bruken av disse skal spesifiseres i ny utgave av håndboken for politijuristene i Troms og Finnmark.

4.3 Straffesaksutvikling

Sammenlignet med en beskjeden nedgang i antall straffesaker på 0,6 % i på inspeksjonstidspunktet i fjor sammenlignet med året før, er nedgangen på hele 12,7 % i år. Forholdsmessig er det størst nedgang på vinning- og narkotikasaker med hhv. 33 og 31,6 %, respektive 214 og 137 saker.

	I Fjor	I År	Diff	Diff %
ØKONOMI	222	213	-9	-4,1 %
VINNING	648	434	-214	-33,0 %
VOLD	553	527	-26	-4,7 %
SEDELIGHET	121	145	24	19,8 %
NARKOTIKA	433	296	-137	-31,6 %
SKADEVERK	288	220	-68	-23,6 %
MILJØ	221	228	7	3,2 %
ARBEIDSMILJØ	14	20	6	42,9 %
TRAFIKK	1 041	881	-160	-15,4 %
ANNEN	536	544	8	1,5 %
UNDERSØKELSESSAKER	202	228	26	12,9 %
Totalt for	4 279	3 736	-543	-12,7 %

JUS066 pr. 1. november 2021

Nedgangen på antall narkotikasaker antas å ha sammenheng med nye direktiver vedr. tvangsmiddelbruken i de mindre sakene. Samtidig skal det ikke utelukkes at "helårsvirkning" av koronaepidemien tilsier mindre innførsel av narkotika.

Nedgangen på antall vinningssaker er mer usikker. Om den har sammenheng med minsket behov for å finansiere narkotikabruk, er den gledelig. Imidlertid er det grunn til å frykte at tallene mest gir uttrykk for registrert kriminalitet da det er kjent at en del kriminalitet flytter seg til digitale plattformer og at anmeldelsesfrekvensen her er lavere.

4.4 Saksbehandlingstid

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden pr. 1. november 2021 er i følge JUS316 på 92 dager for de oppklarte sakene, noe som er 10 dager lengre enn på samme tid i fjor, en økning på 12,2 %. Selv om dette er uheldig, var saksbehandlingstiden for disse sakene i 2019 på hele 108 dager.

	Påtaleavgjorte saker				Gj.snittlig saksbeh.tid	
	Totalt	Uoppklart	Oppklart	Oppklart %	Totalt	Oppklart
ØKONOMI	197	71	71	50,0 %	133	255
VINNING	485	284	129	31,2 %	58	117
VOLD	500	184	291	61,3 %	99	86
SEDELIGHET	130	69	59	46,1 %	128	130
NARKOTIKA	395	122	264	68,4 %	116	131
SKADEVERK	228	117	71	37,8 %	42	84
MILJØ	210	62	144	69,9 %	71	74
ARBEIDSMILJØ	17	2	5	71,4 %	140	107
TRAFIKK	913	124	770	86,1 %	72	73
ANNEN	598	151	372	71,1 %	72	71
Totalt	3 673	1 186	2 176	64,7 %	82	92

JUS316 pr. 1. november 2021

Det er særlig for økonomi- og vinningssakene at saksbehandlingstiden øker. Gledelig er det imidlertid at saksbehandlingstiden for vold- og sedelighetsforbrytelser går ned. Dette er saker der de fornærmede opplever saksbehandlingstiden som en særlig belastning. Allikevel har voldssakene med frist en saksbehandlingstid på 118 dager totalt. For de sakene som er registrert som oppklart, var saksbehandlingstiden 123 dager. Dette er vesentlig over det lovbestemte kravet på 90 dager, men noe under landet for øvrig. (Opplysningene er hentet fra PSV/Monitor 30. november 2021.)

Voldtektssakene synes å ha en saksbehandlingstid på 118 dager, noe er svært positiv. Det må allikevel her føyes til at tallene fra PSV/Monitor spriker, slik at det er noe usikkerhet her.

Saksbehandlingstiden for U18-sakene er på 31 dager i snitt og 30 dager for de oppklarte sakene. Dette er meget bra og godt innenfor fristen på 42 dager og vesentlig under landet for øvrig. Andelen innenfor frist utgjør 75,8 %.

Med virkning fra oktober i år har statsadvokatembetet startet oppfølging av alle alvorlige seksuallovbrudd og mishandlingssaker i nære relasjoner eldre enn seks måneder som ikke er påtaleavgjort.

4.5 Oppklaring

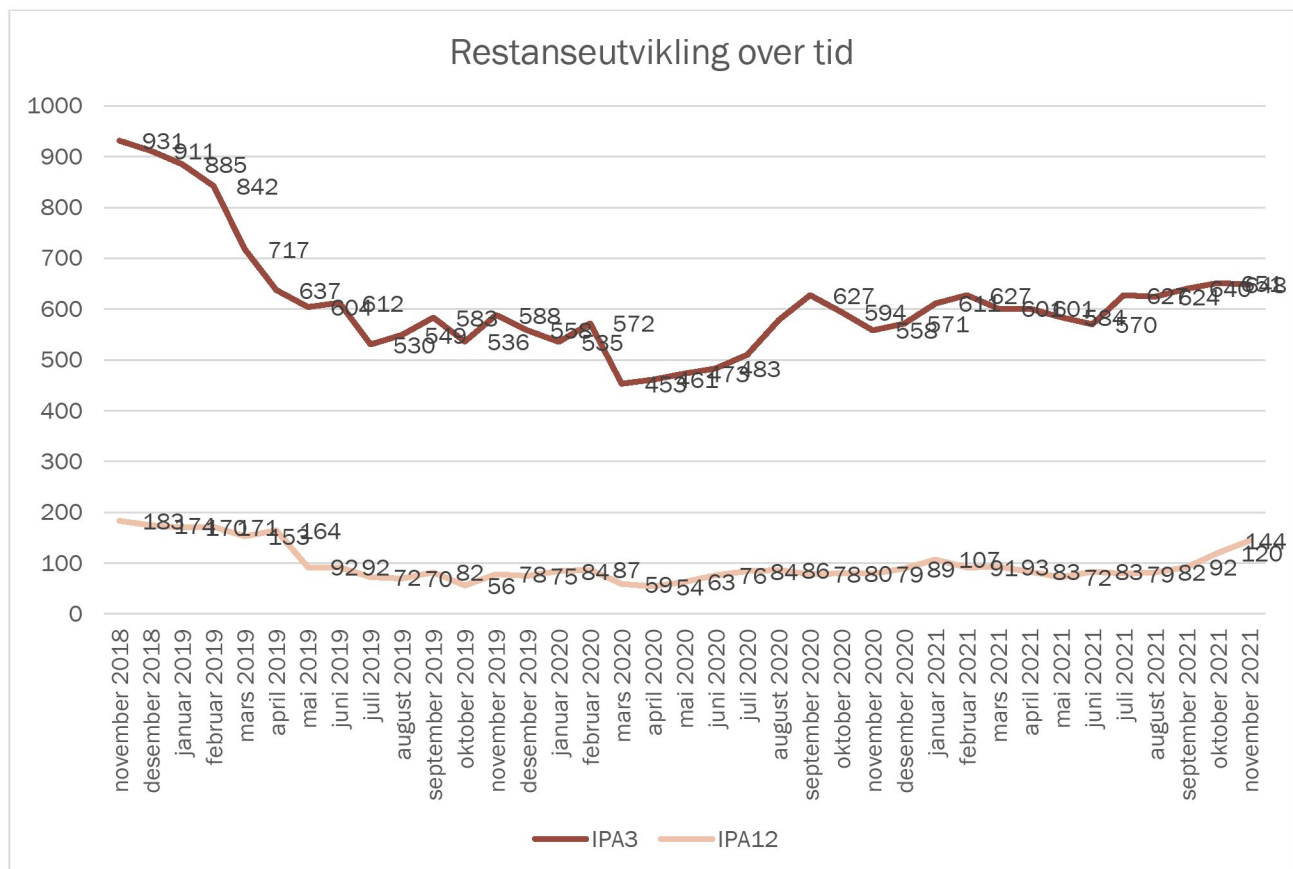
En viktig faktor for forskjellen i oppklaringsprosent (andelen positive påtalevedtak) mellom politidistriktene, er fordelingen av sakstyper. En sammenligning mot landet for øvrig er derfor mindre interessant. Det samme gjelder sammenligninger med tidligere år dersom fordelingen av sakstyper er endret.

Andelen oppklarte straffesaker er pr. 1. november 2021 på 64,7 %, en økning fra fjoråret og 2019 som var på hhv. 63,6 og 64,4 %.

Andelen oppklarte vinningssaker er økt til 31,2 % fra 29,2 % i fjor. For voldssaker er oppklaringsandelen 61,3 % og for sedelighet 46,1 %, hvilket for begge er en vesentlig nedgang fra i fjor. Det vises for øvrig til tabellen foran under pkt. 4.5.

4.6 Restanse og restansegrad

Distriktets restansegrad for ikke påtaleavgjorte saker utgjør pr. i dag 13,6 % for saker eldre enn tre måneder (IPA3) og 3,0 for saker eldre enn 12 måneder (IPA12). Dette er vesentlig for høyt, godt over nasjonalt krav på hhv. 10 og 2 %, men også for IPA3 over det særskilte måltallet avtalt med Politidirektoratet på 12,6 %.

Målt mot absolute tall, er ikke restansen avskrekkende sammenlignet med tidligere. Men at den er så vidt høy i en periode med markant nedgang i nye saker, medfører at graden blir for høy.

Det har vært hevdet at måltall på hhv. 10 og 2 % er urealistisk. Distriktet har pr. i dag 23 jurister noe som er vesentlig høyere enn noen gang tidligere. Dette bør oppveie det ressurstap som høy turnover medfører.

Uti fra det innsyn vi har hatt i enkeltsaker, synes det som om manglende porteføljestyring langt på vei forklarer at saker blir liggende unødig lenge. "Vanskelige" saker har blitt overført fra jurist til jurist uten at disse har blitt behandlet.

5 Finnmark politidistrikts bruk av etterretning

Det kom en ny utgave av politiets etterretningsdoktrine i fjor, etter at denne først ble lansert i 2014. Formålet med denne var bl.a. å sørge for mer kunnskapsbasert politiarbeid, herunder å iverksette etterforskning i de rette sakene.

Etterlevelsen av doktrinen synes å ha hatt en noe trang fødsel i flere politidistrikt. Etterretning kan i utgangspunktet synes å falle utenfor påtalemyndighetens ansvarsområde og heller høre inn under Politidirektoratets/Justis- og beredskapsdepartementets område. På to områder er det imidlertid viktig med innsyn og styring fra påtalemyndighetens side.

Både etterretning og etterforskning er formålsstyrte virksomheter der det er glidende overganger. Det er derfor viktig at påtalemyndigheten har det nødvendige innsyn for å kunne kvalitetssikre at en i realiteten ikke har gått over til etterforskning. Dette har betydning for hvem som fatter beslutninger, hvilket regelsett som gjelder mv.

Videre er det opp til påtalemyndigheten å vurdere om det skal iverksettes etterforskning, jf. straffeprosessloven § 225. Dette kan kun skje gjennom innsyn i relevant grunnlagsmateriale.

I forkant av inspeksjonene fikk vi tilsendt relevante etterretningsrapporter til gjennomsyn.

Rapportene synes relevante og kvalitativt gode.

Politimesteren opplyser at det jobbes med å få doktrinen tilstrekkelig implementert, noe som er positivt. Det opplyses at det ligger til henne å beslutte å vurdere om det skal iverksettes etterforskning på bakgrunn av distriktets etterretningsrapporter. Det tilfredsstiller de behov påtalemyndigheten har, men det synes å foreligge noe usikkerhet om dette i organisasjonen. (Ledelsen for FEFE mener at påtaleseksjonen fatter slike beslutninger, noe påtale mener de ikke gjør.)

Det er ikke ansatt noen etterretningsjurist i politidistriktet. Politimesteren opplyser at hun selv er kvalitetskontrollør for at det arbeide som skjer i etterretningssporet ikke uten videre går over til etterforskning, samt kan beslutte når det skal åpnes etterforskning, jf. straffeprosessloven § 225. Det pekes her bl.a. på at den såkalte "Krabbesaken" ble startet opp på bakgrunn av lokal etterretning. Dette anses tilstrekkelig og sikrer korrekt påtalemessig styring.

6 FSI – særlig om åpningstid

Årets inspeksjon har fokusert på åpningstiden for FSI, nærmere bestemt når FSI er bemannet med jurist.

Det opplyses at FSI er bemannet med tre jurister og disse har arbeidstid fra 0800-1530 kun på hverdager. De fungerer også som jourhavende på dagtid. Utenom deres arbeidstid er det jourhavende som ivaretar det løpende påtalemessige arbeidet.

Ideelt sett hadde det beste vært med en FSI der det var jurist til stede like lenge som det er etterforskningsleder til stedet.

Gitt at distriktet mottar/oppretter i snitt ca. 12 anmeldelser pr. dag, de fleste av dem i kontortid, er det imidlertid vanskelig å se at en økt tilstedeværelse av jurist kan vært kostnadsbærende. Det måtte i tilfelle være gjennom et samarbeide med andre distrikt der en kan se for seg døgnekstremt jourhavende som tar avgjørelser og monitorerer politiets oppdragslogg for flere distrikt samtidig.

De tre juristene på FSI opplyses videre å ha andre arbeidsoppgaver som fagansvar for menneskehandelsaker og metodebruk.

7 Referat fra møter

7.1 Møte med politimesteren

Flere tema fra møtet er omhandlet ovenfor og gjentas ikke her. Møtet ble gjennomført pr. VTC.

Politimesteren orienterte om arbeidet med å få på plass ny organisering, herunder med å få "Kuba-modellen" på plass og at de har et potensiale i å jobbe mer kunnskapsbasert. Distriktet har fått på plass flere spesialister innen etterretning og etterforskning, noe som ventelig vil bedre distriktets resultater.

Reinpolitiet består i dag av 15 ansatte og disse vil spesialiseres mer mot reintyveri, merking etc. Interessant er også perspektivet om at dagens beitekrise på sikt kan medføre forskjellige former for kriminalitet som familievoldssaker mv. og at reinpolitiet med sin tilstedeværelse på vidda kan bidra både til forebygging og informasjonsinnhenting.

Det er en utfordring med mange nye politijurister på en gang. De fleste har ikke relevant arbeidserfaring fra tidligere og har behov for mye opplæring. Gjeldende påtegninger fra statsadvokaten i enkeltsaker, ble det diskutert hvorvidt det var hensiktsmessig å fortløpende sende kopi av disse til politimesteren. Slikt er ikke etterspurt av påtaleleder. Idet både politimester og påtaleleder har anledning til å følge med disse i straffesakssystemet, anses det ikke hensiktsmessig å innføre en slik rutine pr. i dag.

Ellers tar politimesteren opp barnehusets avdeling i Kirkenes og peker på at totalbelastningen for barnet som skal avhøres reduseres der barnehuset reiser ut i distriktet.

7.2 Møte med påtaleleder og seksjonspåtaleleder

Møtet ble holdt hos Troms og Finnmark statsadvokatembeter 2. november da det etter det opplyste ikke var avtalt internt i distriktet om aktuell inspeksjonsdato passet deltakerne.

Det opplyses å være 21 stillinger på påtale, hvorav 19 i produksjon. Dette har ved styringsdialogen med POD blitt til 23 stillinger og det antas følgelig 21 i produksjon. Det høye antallet jurister i forhold til saksmengden anses av distriktet nødvendig for å klare den normale turn-over'en i distriktet.

Allikevel mente påtaleleder at det ikke var realistisk for distriktet å klare måltall f.eks. for restansegrad for sakker eldre enn hhv. tre og 12 måneder.

Den generelt høye turn-overen er utfordrende og påvirker følgelig produksjonen og kvaliteten på denne. I perioder som nåværende med ekstra høy turn-over, er også opplæringsansvaret for de nytilsatte utfordrende.

Også påtalelederne tar opp barnehusets avdeling i Kirkenes og peker på at de hadde forventet større bruk av dette.

7.3 Møte med politiadvokatene

Møtet ble gjennomført pr. VTC hvor politijuristene satt på forskjellige lokasjoner.

Det ble gitt uttrykk for stor grad av misnøye blant politijuristene. Både erfarne og nye politijurister mente at opplæringen av de nye ikke var tilstrekkelig. Enten manglet de "faddere" eller så var disse lite tilgjengelige eller uerfarne. Flere av de nye opplevde at de lærte av å "prøve og feile", uten å ha blitt gitt tilstrekkelig opplæring.

Det ble videre pekt på at mange uerfarne politietterforskere gjorde at de heller ikke her hadde erfarne å diskutere sak med.

Atter videre ble det pekt på manglende fag- og opplæringsansvarlig blant juristene.

Fra statsadvokatens side ble det pekt på de opplæringstiltak som gjøres her i fra, samt at det skal gå en oppfordring til påtaleledelsen om å lage en "startpakke", "nytilsattperm" eller lignende for å bidra til kompetanseoverføring.

Det ble hevdet at det ikke var tid til å drive aktiv porteføljestyling. Fra statsadvokatens side ble det påpekt at porteføljestyling er det eneste som kan bidra til rett prioritering, særlig når en har mange saker til behandling.

Statsadvokatens rapport om tvangsmiddelbruk i mindre narkotikasaker var ukjent for samtlige og henvisning til denne og andre rapporter ble gitt.

7.4 Møte med FEFE

Møtet ble gjennomført pr. VTC med flere ledere tilknyttet FEFE.

FEFE i Finnmark har egne saker, særlig saker som "går på tvers av geografien". Videre har distriktet mange uerfarne etterforskere og FEFE har en viktig oppgave med å bistå og støtte disse. Generelt er det utfordrende å få rekruttert etterforskere da de fleste nyutdannede ønsker å jobbe mer operativt.

Om DPA ble det presentert hvordan de arbeider, herunder at et eget saksbehandlingssystem er innkjøpt og oversatt for å ha tilstrekkelig oversikt over sakene de jobber med.

Straffesakssystemet BL blir for lite nøyaktig. Systemet, og arbeidet med dette, fremstår imponerende, men det ble stilt spørsmål fra statsadvokatene om ikke slike system burde standardiseres for politi-Norge. Pr. i dag synes det å mangle system og standarder fra Politidirektoratet.

Om advokatsamtaler, ref. riksadvokatens direktiv av 9. juni 2021 om ransaking av datamengder som det er grunn til å tro kan inneholde opplysninger underlagt beslagsforbudet i strpl. § 204, jf. § 119, hadde ikke distriktet hatt noen slike saker ennå. De eksisterende systemene er ikke tilrettelagt for å skille ut slike samtaler, sikre tilstrekkelig grad av konfidensialitet og notoritet mv.

Saker om seksuell utnyttelse av barn som kommer inn til distriktet fra diverse tjenestetilbydere via Kripos tas i mot av FEFE og vurderer hvilke saker som det opprettets straffesak i, hvilke som går i et forebyggende spor og hvilke som registreres i etterretningssystemet. Statsadvokatene opplyste at det ventelig ville komme direktiv for behandlingen av disse sakene.

FEFE ønsket gjerne større grad av tilstedeværelse av jurist på FSI, men tenker for øvrig at åpningstiden og tilstedeværelsen egentlig passer Finnmark bra. På bakgrunn av spørsmål om antall jurister på FSI sammenholdt med den beskjedne saksmengden, ble det pekt på juristene her også hadde ansvar for menneskehandel og kommunikasjonskontroll (av andre i distriktet omtalt som metoder).

8 Statsadvokatens vurderinger

Distriktet gjør på mange områder innen straffesaksfeltet en god jobb. Til saksbehandlingstid, så er det bl.a. gode resultater innen sakene med gjerningsmann under 18 år og voldtektssakene. Ellers viser den såkalte "Krabbesaken" at distriktet også evner å håndtere større straffesaker og denne er p.t. aktovert til et godt resultat i første instans.

Ut i fra de etterretningsrapporter en har fått innsyn i, er inntrykket at disse holder et godt nivå. Det eneste forbeholdet her, er vår egen evne til å vurdere kvaliteten på disse. Det er oppløftende at politimesteren melder at distriktet arbeider med å få etterretningsdoktrinen tilstrekkelig implementert, herunder "KUBA-modellen", og at hun selv er direkte involvert i arbeidet.

Imidlertid er det flere utfordringer på straffesaksområdet. Det har siste året vært for mange straffesaker som ikke har holdt tilstrekkelig nivå kvalitetsmessig, samt at saksbehandlingstiden i mange saker er for lang. Det antas at det er en sammenheng her.

De fleste tilbakemeldingene gitt fra statsadvokatembetet har vært knyttet til oversittelse av frister, herunder i klagesaker og gjeldende godtakelse av dom, som er uakseptabelt. Dette har bl.a. medført at fornærmedes og etterlattes rettigheter ikke har blitt ivaretatt tilstrekkelig. Ellers gjelder det også at henvendelser fra forsvarere, bistandsadvokater, statsadvokatene og andre ikke besvares.

Gjeldende saksbehandlingstid, har vi sett i mange enkeltsaker at disse har blitt overført fra jurist til jurist, uten at de har blitt gitt den nødvendige påtalefaglige oppfølgingen.

Det er pr. i dag ansatt flere jurister enn noen gang tidligere, bl.a. for å kompensere for turnover. Dette bør tilsi at befolkningen i Finnmark kan påregne at straffesakene de er involvert i behandles med lik kvalitet og tilsvarende fremdrift som landet for øvrig.

Vi vurderer at distriktet har behov for å fokusere mer på porteføljestyling på ledernivå. Statsadvokatene har begynt å monitorere og følge opp utvalgte volds- og seksuallovbruddssaker eldre enn seks måneder som ikke er påtaleavgjort.

Møtet med politijuristene var overraskende, da det her ble gitt uttrykk for stor grad av misnøye med at mange følte de hadde ansvaret for mange saker, uten at de hadde fått tilstrekkelig opplæring. Det ble herunder hevdet at de hadde så mange saker de hadde ansvaret for, at de ikke hadde tid til porteføljestyling.

Da turnover av påtalejurister er en tilbakevendende utfordring, bør det standardiseres et opplæringsopplegg, f.eks. en "perm" eller "pakke" for nytilsatte. Dette vil ventelig også gjøre det enklere for litt mer erfarne påtalejurister å bekle rollen som "fadder". Statsadvokatene vil fortsette arbeidet med fagledelse og har særlig fokus på nytilsatte politijurister.

Inntrykket er ellers at mange av de nytilsatte juristene er dyktige og positive, slik at det antas at tilrettelegging for disse kan bedre distriktets resultater vesentlig.

Ellers må den enkelte politiadvokat ta hånd om egen porteføljestyring. Det er kun gjennom oversikt over egne saker en kan prioritere hvilke saker som skal behandles først, slik at det er ved stor saksmengde at behovet for slik styring er størst.